

za okolju in družbi odgovorno življenje

Огляд політики сталого розвитку енергетики в Європейському Союзі та Словенії (енергоефективність та відновлювальні джерела енергії)

Цей інформаційний документ спрямований на передачу політичних рішень та практичного досвіду в галузі енергоефективності та поновлюваних джерел енергії з країн ЄС та Словенії. Спершу даний документ дає короткий вступ у відповідну політику ЄС, а потім подає ситуацію у Словенії.

Політика та заходи Європейського союзу з підвищення енергоефективності

В рамках Генерального Директорату Єврокомісії (ГДЄС) з енергетики та транспорту було сформоване свідоме розуміння того, що Європейська енергетична політика має бути тісно пов'язана з трьома цілями: єдина кліматична та енергетична політика, стабільність, конкурентоспроможність та безперебійність енергопостачання. Ці 3 мети повинні бути повністю збалансовані, комплексні та зміцнювати одна одну. У цей період ГДЄС з енергетики та транспорту був в змозі самостійно сформулювати цілі 20-20-20 до 2020 року, а саме 20% поновлюваних джерел енергії, 20% скорочення викидів і 20% економії первинної енергії до 2020 року.

Наприкінці 2006 року, ЄС зобов'язався скоротити своє щорічне споживання первинної енергії на 20% до 2020 року. Для досягнення цієї мети, ЄС прагне мобілізувати громадську думку, керівників та операторів ринку і встановити мінімальні стандарти енергоефективності та правила щодо маркування продуктів, послуг та інфраструктури. Економія енергії є найефективнішим способом одночасного підвищення безпеки постачання енергії і скорочення викидів двоокису вуглецю (CO₂). Існує значний потенціал скорочення споживання енергії, особливо в таких енергоємних галузях, як будівництво, промисловість, перетворення енергії та транспорт. Економія енергії допомагає стимулювати економічну конкурентоспроможність і стимулювати розвиток передових ринків енергоефективних технологій і продуктів. Виробників необхідно заохочувати до розробки більш ефективних енергозберігаючих технологій і продукції, так само як і споживачі потребують реальних стимулів купувати такі продукти та раціонально їх використовувати.

Основними напрямками в галузі енергоефективності є: План дій з підвищення енергоефективності (ПДПЕ), законодавство і фінансування.

Європейський План дій з підвищення енергоефективності

Мета Плану дій з підвищення енергоефективності полягає в мобілізації **широких верств громадськості, політичних діячів і учасників ринку**, а також у перетворенні внутрішнього енергетичного ринку, таким чином, щоб він забезпечував громадян ЄС найбільш енергоефективною інфраструктурою (включаючи будівництво), продукцією (в тому числі пристроями та автомобілями), і працюючими енергосистемами. Мета Плану дій полягає в контролі та зменшенні попиту на енергоносії і впровадженні цілеспрямованих заходів направлених на споживання і постачання енергії, для того щоб досягти 20% зменшення від щорічного споживання первинної енергії до 2020 року. Така мета приблизно відповідає 1,5% економії на рік до 2020 року. План дій розрахований на шестирічний період з 1 січня 2007 року до 31 грудня 2012 року і містить основні політичні напрямки та заходи, спрямовані на реалізацію запланованого потенціалу економії понад 20% від річного первинного споживання енергії Євросоюзом до 2020 року в порівнянні з інерційним сценарієм.

У жовтні 2006 року різні заходи з енергозбереження були об'єднані в План дій з підвищення енергоефективності, який складається з 6 рівнів:

- динамічні вимоги до енергетичних характеристик продукції, будинків та енергетичних компаній;
- перетворення енергії;
- транспорт;
- фінансування енергоефективності, економічні стимули і ціни на енергоносії;
- зміна поведінки в поводженні з енергією;
- міжнародне партнерство.

Комісія вважає, що найбільшого енергозбереження можна досягти в наступних секторах: житлові і комерційні будівлі (сфери послуг), потенціал енергозбереження в яких оцінюється в 27% і 30% відповідно; в обробній промисловості, з потенціалом в 25%, і в транспортному секторі з потенціалом зменшення споживання енергії на 26%. Ці секторальні скорочення споживання енергії відповідають загальним показникам енергозбереження, які оцінюються в 390 мільйонів тонн нафтового еквівалента (млн. т н.е.) на кожен рік або 100 млрд. Євро на рік до 2020 року. Вони також будуть сприяти скороченню викидів CO₂ на 780 мільйонів тонн на рік.

Законодавство

У країнах ЄС було введено в дію законодавство для підвищення ефективності використання енергії:

Служби	Європейська директива про ефективність кінцевого використання енергії і надання енергетичних послуг.
Будинки	Директива щодо енергоефективності будівель.
Генерація	Директива щодо когенерації.
Маркування продукції	Директиви щодо енергетичного маркування побутових приладів. Регулювання маркування офісного обладнання «Energy Star».
Еко-дизайн	Директиви щодо екологічної орієнтованості рішень стосовно продукції, для виробництва якої використовуються енергоресурси (такі як бойлери, холодильники, та лампи денного світла).
Оподаткування	Директива щодо оподаткування електроенергії та енергоносіїв.

Ефективність і використання енергії кінцевими споживачами та енергетичні служби:

В ЄС була прийнята основа щодо ефективності кінцевого використання енергії та енергетичних послуг. Серед іншого, це включає орієнтовні цілі енергозбереження для держав-членів, зобов'язання національних громадських органів у галузі енергозбереження та енергетичної ефективності закупівель та заходи щодо стимулювання ефективного використання енергії та енергетичних послуг.

Метою Директиви щодо ефективності кінцевого енергоспоживання та енергетичних послуг (2006/32/ЕС) є зробити кінцеве споживання енергії більш економічним і ефективним, шляхом встановлення орієнтовних цілей, стимулів та інституційних, фінансових і правових рамок, необхідних для ліквідації ринкових бар'єрів і неоднорідностей, які заважають ефективному кінцевому енергоспоживанню, а також створення умов для розвитку і просування на ринку енергетичних послуг програм енергозбереження та інших заходів, спрямованих на підвищення ефективності кінцевого споживання енергії.

В рамках цієї Директиви, держави-члени повинні прийняти і досягти вказаних цілей з енергозбереження – 9% до 2016 року в рамках Національного Плану дій з енергетичної ефективності. У цьому Плані дій країнам пояснюють, як досягти своєї мети щодо скорочення кінцевого енергоспоживання на 9% до 2016 року.

Держави-члени повинні забезпечити, щоб дистриб'ютори енергії, оператори систем розподілу енергії та роздрібні компанії, які продають електроенергію, природний газ, мазут та здійснюють централізоване опалення:

- утримувалися від будь-яких дій, які можуть перешкодити постачанню енергетичних послуг, втіленню програм з покращення енергоефективності та іншим заходам, спрямованим на загальне підвищення ефективності використання енергії;
- надавали необхідну інформацію їх кінцевими споживачами, необхідну для розробки і впровадження програм, спрямованих на підвищення енергетичної ефективності;

- на розсуд держав-членів, можливо за допомогою добровільних угод або інших ринкових заходів, пропонувати і заохочувати енергетичні компанії їх кінцевим споживачам або пропонувати та заохочувати проведення енергоаудиту та/або заходи з підвищення ефективності енергоспоживання або внести свій внесок у фінансові інструменти підвищення ефективності енергоспоживання.

Заходи з підвищення енергоефективності в будівельній галузі:

Споживання енергії в житлових та комерційних будівлях складає близько 40% від загального кінцевого споживання енергії, і несе відповідальність за 36% від загального обсягу викидів вуглекислого газу в Європейському Союзі. Для зменшення цього виду споживання та для підвищення загальної енергоефективності будівель, була введена Директива ЄС щодо енергоефективності будівель (2002/91/ЄС), яка є частиною чинної правової бази. В директиві, щодо будівель (з певною площею) в яких проходить капітальний ремонт повинні застосовуватися мінімальні вимоги, з тих, що стосуються енергоефективності нових та існуючих будівель, повинна бути забезпечена сертифікація їх енергетичних характеристик і має проводитися регулярні огляди котлів та систем кондиціонування повітря.

Чотирма ключовими пунктами директиви є:

- загальна методологія розрахунку комплексних енергетичних характеристик будівель;
- мінімальні стандарти з енергоефективності нових та існуючих будівель, які підлягають капітальному ремонту;
- системи енергетичної сертифікації нових та існуючих будівель, а для громадських будівель, висвітлення цієї сертифікації та іншої відповідної інформації. Сертифікат повинен бути не старший за п'ять років;
- регулярна перевірка котелень та центральних систем кондиціонування повітря в будівлях та додаткова оцінка тих опалювальних установок, в яких котли були встановлені більше 15 років тому.

Когенерація:

Когенерація - це технічна можливість виробництва тепла та електроенергії в єдиному процесі. Тепло отримується у вигляді водяної пари високого тиску або гарячої води. На відміну від традиційних електростанцій, де вихлопні гази виводяться безпосередньо в димар, при когенерації вони спочатку охолоджуються, вивільняючи свою енергію в контур гарячої води чи пари. Охолоджені вихлопні гази викидаються в атмосферу через трубу. В ЄС наразі не використовується весь потенціал енергозбереження когенераційних установок. Виробництвом електрики/тепла когенераційними установками можна досягти майже 90% економії енергії. Розвиваючи когенераційні установки можна було би уникнути викиду 127 мільйонів тонн CO₂ в ЄС в 2010 році і 258 млн тонн в 2020 році. Крім того когенерація може скоротити втрати в електромережі, оскільки когенераційні установки, як правило, розташовані ближче до споживача. Когенерація зберігає енергію і підвищує безпеку її поставок.

Мета директиви 2004/8/ЄС є сприяння в установці і експлуатації електричних когенераційних установок з метою економії енергії та боротьби із зміною клімату. Загальна мета втілюється у двох конкретних цілях:

- у короткостроковій перспективі, директива повинна зробити можливим консолідацію існуючих когенераційних установок та стимулювати будівництво нових;
- у середньостроковій і довгостроковій перспективі, директива повинна слугувати інструментом створення необхідних умов для розвитку високо-ефективної когенерації, що спрямована на зниження викидів CO₂ та інших речовин, що буде вагомим внеском у сталий розвиток.

Заходи з підвищення енергоефективності продукції:

Директива щодо енергетичного маркування (92/75/ЕЕС) гармонізує національні заходи, пов'язані з публікацією стандартної інформації про споживання енергії та інших ресурсів побутовими приладами, тим самим дозволяючи споживачам обирати побутову техніку на основі показників енергоефективності. Ця інформація повинна бути надана постачальником та місцем, де техніка пропонується до продажу, оренди або в розстрочку. Директива поширюється на всі види побутової техніки, навіть тоді, коли вона продається з не побутовими цілями.

Екодизайн є новою концепцією, що спрямована на скорочення споживання енергії побутовими електроприладами. Інформація, що стосується екологічних характеристик продуктів та енергетичної ефективності має бути розміщена на самому продукті, якщо це можливо, оскільки це дозволить споживачам порівнювати різні прилади перед покупкою.

Рамкова Директива щодо екологічної орієнтованості рішень стосовно продукції, для виробництва якої використовуються енергоресурси (2005/32/ЕС) визначає принципи, умови та критерії для встановлення екологічних вимог до приладів, що використовують енергію (екодизайн). Тому вона не надає жодних прямих умов на обов'язкові вимоги до конкретної продукції, оскільки це буде зроблено на більш пізньому етапі через здійснення заходів, які будуть застосовуватися після консультацій із зацікавленими сторонами та оцінки їх наслідків.

У принципі, Директива поширюється на всю продукцію, що використовує енергію, яка є на ринку. Під її дію підпадають також запасні або додаткові частини приладів, які потрапляють на ринок окремо від самого пристрою і екологічні характеристики яких можна оцінити самостійно. Директива стосується всіх товарів, що потрапляють або імпортується на ринок ЄС.

Директива буде застосовуватися до таких груп продуктів (у пріоритетному порядку):

- обладнання опалення та водопостачання;
- електродвигуни;
- освітлення в житлових будинках та будівлях сфери обслуговування;
- побутова техніка;
- офісного обладнання в житлових будинках та будівлях сфери обслуговування;
- побутова електроніка;
- системи обігріву, вентиляції та кондиціонування повітря.

Директива щодо екологічно орієнтованості рішень стосовно продукції, для виробництва якої використовуються енергоресурси висунула ряд заходів з екодизайну (наприклад, встановлення мінімальних стандартів енергоефективності для кожної групи продуктів). Це включає, наприклад, відмови від ламп розжарювання - при правильному втіленні це дозволить громадянам ЄС зберегти близькі 40 ТВт-год електроенергії до 2012 року – а це

дорівнює споживанню електроенергії Румунією або 11 мільйонами домашніх господарств або десятьом 500 мВт електростанціям. Це дозволило б також знизити викиди CO₂ на 15 млн. тонн на рік. Просто потрібно наголошувати про те, який потенціал стоїть за здійсненням навіть однієї вимоги з енергозбереження для однієї товарної групи. Європейська комісія надала пропозицію по даній директиві про створення системи екологічних вимог до енергетично пов'язаної продукції, що впливає на економію енергії, спрямованої для розширення сфери Директиви по еко-дизайну.

Оподаткування:

Директива 2003/96/ЕС визначила загальні умови оподаткування на енергоносії та електроенергію. З енергоносіїв та електроенергії сплачується податок, якщо вони використовуються в якості автомобільного палива або для обігріву, і не сплачується коли вони використовуються в якості сировини або для хімічного відновлення, або електролітичного і металургійних процесів. На основі цього принципу, Директива встановлює мінімальні ставки для оподаткування на автомобільне паливо, автомобільне паливо для промислового або комерційного використання, паливо для опалення та електроенергію. Рівень оподаткування, що застосовуються державами-членами не може бути нижче мінімальних ставок, встановлених у директиві.

Фінансування

Цей розділ присвячений фінансуванню в галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії.

Реалізується все більше і більше проектів міського розвитку та реконструкцій, пов'язаних з енергоефективністю. Для координування та стимулювання такого роду проектів необхідні чіткі фінансові рамки. Комісія співпрацює з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ) та Європейським Банком Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) з метою створення Європейської ініціативи з фінансування стійкої енергетики. Використання Структурних фондів та Фондів Гуртування також буде сприяти наданню підтримки регіонам, які її потребують, особливо це стосується нових держав-членів.

З метою подолання невикористання можливостей для енергозбереження і заохочення використання відновлюваних джерел енергії в Європі, Європейський Союз створив інструмент для фінансування заходів, які направлені на поліпшення цих умов і просування Європи в напрямку до більш Енергетично розумна Європа. Ця програма спрямована на подолання розриву між політикою ЄС та її впливу на місцях. Її глобальний бюджет на період 2007-2013 становить 730 мільйонів Євро. Бюджет використовується для підтримки європейських проектів у рамках щорічного конкурсу проектних пропозицій. Фінансування покриває до 75% допустимих витрат за проектом.

Європейська Комісія та Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) створили нову схему фінансування, яка відома як Європейська місцева енергетична допомога (ELENA). ELENA є складовою частиною Програми «Енергетично розумна Європа» і являє собою нове джерело фінансування для місцевих інвестицій в стійкий розвиток енергетики. ELENA допоможе місцевим органам влади в розробці прийнятних для фінансування сталого розвитку енергетики інвестиційних проектів або програм у різних галузях економіки, а також забезпечить їх право на подальше фінансування ЄІБ. Усі підтримувані

проекти мають сприяти скороченню викидів CO₂, що є метою Угоди мерів, якій був створений з ініціативи Європейської Комісії.

Хоча проект «Енергетично розумна Європа» не фінансує будь-які дослідження або розробки нових технологій, 7-а Рамкова програма з наукових досліджень та технологічного розвитку (FP7) є основним інструментом ЄС для фінансування досліджень в Європі. Програма триває сім років з 2007 до 2013 року і її загальний бюджет становить понад 50 мільярдів євро. Ці гроші будуть (здебільшого) витрачені на гранти для досліджень суб'єктами по всій Європі та за її межами, з метою спільного фінансування наукових досліджень, технологічних розробок і демонстраційних проектів. Ключовими є дослідження в галузях енергетики і навколишнього середовища (включаючи зміни клімату).

Політика і заходи з підтримки відновлювальних джерел енергії в Європейському Союзі:

ЄС взяв на себе зобов'язання збільшити частку відновлюваних джерел енергії в загальному споживанні енергії до 20% до 2020 року. Зобов'язання також включає в себе мінімальну ціль у 10% частку біопалива в загальному обсязі використання бензину та дизельного палива для перевезень, яка повинна бути досягнута усіма державами-членами ЄС до 2020 року.

Ці цілі відновлюваної енергетики є юридично обов'язковими, що дозволяє порушувати певні процедури у разі їх недотримання. Збільшення виробництва ЄС відновлюваних джерел енергії буде стимулювати розвиток нових технологій в цій галузі і створить потребу в наукомістких галузях. Це буде сприяти створенню нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності, нові можливості для експорту та економічного зростання. Більш широке використання відновлюваних джерел енергії надалі буде мати ключовий вплив на вирішення проблем зміни клімату шляхом скорочення викидів парникових газів і зменшення забруднення повітря. Розширення використання відновлюваних джерел енергії зробить енергопостачання ЄС більш екологічним і в той же час сприятиме підвищенню надійності енергопостачання ЄС шляхом зменшення залежності від імпортової нафти і газу.

Відновлювальна енергетика має три шляхи використання:

- виробництво електроенергії;
- опалення та охолодження;
- біопалива для транспорту.

Ключовою директивою ЄС з використання відновлюваних джерел енергії є **Директива 2009/28/ЕС щодо заохочення використання енергії з відновлюваних джерел.**

Директива встановлює загальні рамки для розвитку енергетики з відновлюваних джерел з метою досягнення спільної цілі щодо частки енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому споживанні енергії (електрика, опалення та охолодження), та для підвищення частки енергії з відновлюваних джерел, що споживається в транспортному секторі. Кожна держава-член має свої індивідуальні цілі, але спільною метою є 20% енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому споживанні енергії Європейського Союзу в 2020 році. Показник в 20% вимагає істотного зростання в усіх трьох секторах

відновлювальної енергетики. Це вимагає узгоджених зусиль з боку урядів, промисловості і громадськості. З метою спрощення досягнення цілей викладених в директиві, кожна держава-член повинна заохочувати і стимулювати підвищення енергоефективності енергозбереження.

Держави-члени також повинні представити національний план дій з відновлюваної енергетики, із зазначенням національних завдань щодо частки енергії з відновлюваних джерел в транспортному секторі, електроенергії, опаленні і охолодженні (кондиціонуванні) в 2020 році.

Окрім встановлення обов'язкових завдань на частку валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел, Директива також встановлює, що кожна держава-член повинна забезпечити, щоб частка енергії з відновлюваних джерел, на всіх видах транспорту в 2020 році, становила принаймні 10% кінцевого споживання енергії на транспорті в цій державі. Вона також наголошує про необхідність інтеграції відновлюваних джерел енергії в сектор транспорту, будівництва і міського розвитку. Директива також вимагає встановлення такої ціни на енергію, яка би відображала зовнішні витрати виробництва і споживання енергії, у тому числі, при необхідності включаючи екологічні, соціальні та медичні витрати. Крім того, вона встановлює критерії стійкості для біопалива та біорідин. Лише біопаливо яке було вироблене - чи то всередині чи то за межами ЄС – з врахуванням сталих принципів виробництва може враховуватись у досягненні цільового показника в 10%.

В Директиві також йдеться про необхідність розвитку інфраструктури електропередач і розподілу електромережі, акумулюючих станцій і системи електропостачання. Від держав-членів також очікують, вжиття належних заходів для прискорення процедур легалізації доступу до електричної мережі і координування затвердження доступу до мережі з адміністративними та планувальними процедурами, які будуть сприяти майбутнім інвестиціям у відновлювані джерела енергії.

Енергоефективне законодавство в Словенії:

Словенія знаходиться в стадії передачі регулювання (PURES - Ur.l. RS, št. 93/2008) в сфері ефективного використання енергії у будівлях, що вимагає втілення ряду умов в галузі енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії в реконструкції старих будівель, а також при будівництві нових. Одним з найголовніших пунктів нових правил є те, що нові будівлі та будівлі, що проходять "великий" ремонт, повинні покривати 25% їх загальної енергії з відновлюваних джерел.

Словенський уряд, на основі Директиви щодо ефективності кінцевого енергоспоживання та енергетичних послуг (2006/32/ЄС), розробив Національний план дій з енергоефективності (NEEAP), згідно якого вона має скоротити кінцеве споживання енергії на 9% до 2016 року, починаючи з 2008 року. Тому для досягнення кінцевих цілей енергозбереження Словенії необхідно зменшувати кінцеве споживання енергії на 1% на рік протягом 9-річного періода. Словенія має розглядати цей План дій кожні 3 роки, які мають практично продемонструвати зобов'язаність Словенії, та те, як вона планує досягти поставленої мети. Заходи з підвищення енергоефективності впроваджуються в житловому, обслуговуючому, промисловому і транспортному секторі.

Важливий інструмент громадськості для підвищення енергоефективності є словенський громадський екологічний фонд – ЕкоФонд. ЕкоФонд надає ряд схем фінансування енергозберігаючих заходів для домашніх господарств, державного сектора, промисловості і транспорту. Це включає в себе, серед інших субсидій, екологічні кредити з дуже низькими відсотковими ставками. У 2008 році, ЕкоФонд мав бюджет 7,5 млн. євро, який був використаний для модернізації існуючих будівель, а також для будівництва пасивних будинків та будинків з низьким споживанням енергії. В 2009 році цей фонд було збільшено ще на 4 мільйони євро. ЕкоФонд надав кредитів на 12 млн. євро, що дозволило використовувати більш енергоефективні системи опалення та побутові прилади, а також встановити нові вікна, двері та провести заходи з ізоляції.

Іншим важливим інститутом є енергетичне консультування. Міністерство охорони навколишнього середовища та просторового планування надає громадянам безкоштовні консультації з енергозбереження. В Енергетичних дорадчих центрах, які є у більш ніж 30 містах по всій країні, можна отримати консультацію з питань енергозбереження в домашніх господарствах і використання відновлюваних джерел енергії. Консультування охоплює такі теми як вибір системи опалення, яка дозволить знизити споживання палива, ізоляція будівель, вибору належних вікон, ремонт будівель, використання енергоефективних приладів та інших питань пов'язаних з використанням енергії. Мережа надає консультації для більш ніж 6000 осіб на рік та кошторис витрат на інвестиції в зекономленій енергії одиниці (негаватт; кВтг) протягом першого року здійснення становить 0,022 євро/кВтг, в той час як інвестиції в негаватт протягом усього терміну є 0,001 євро/кВтг.

Законодавство Словенії в сфері відновлювальної енергетики

Для досягнення загальних цілей відновлюваної енергії, кожна держава-член має розробити національні плани дій з її впровадження, як задовільнять власні національні цілі. Словенія затвердила відповідні до Директиви з відновлювальної енергетики показники в 25% до 2020 року. Словенія також встановила національні цілі досягти частки в 12% відновлюваних джерел енергії в споживанні первинної енергії до 2010 року. З цього випливає ціль в 33,6% електроенергії що використовує відновлювальні джерела до 2010 року.

У Словенії, політика використання відновлювальних джерел енергії (ВДЕ) та енергозбереження включає в себе наступні заходи:

- ВДЕ виробники можуть обрати або фіксований спеціальний закупівельний тариф або надбавку до оптового тарифу в мережі оператора електромереж. Цей договір купівлі-продажу укладається строком на 10 років. Відповідно до Закону про енергію, річні єдині ціни і премії встановлюються не рідше одного разу на рік урядом Словенії. Між 2004 і 2006 роками, ці ціни не змінювались. Оператори електромереж зобов'язані купувати електроенергію в «кваліфікованого виробника» незалежно від спеціальних закупівельних тарифів. Оператор електромереж та «кваліфікований виробник» укладають договір купівлі-продажу в якому затверджується закупівля електроенергії строком на 10 років. На основі цієї угоди, оператор електромережі купує електроенергію за загальною щорічною ціною або виплачує «кваліфікованому виробнику» єдину щорічну премію за електрику, яку останній продав самостійно або через посередника.

- Субсидії або кредити з субсидованою процентною ставкою також доступні. Фінансові стимули, призначені для використання ВДЕ для опалювання і електрики, а також високо ефективних установок когенерації. Більшість субсидій покривають до 40% від інвестиційної вартості. Інвестори в сільській місцевості, де відсутня можливість підключення до мережі електропостачання (сонячні колектори, PV, біомаса), мають право подати заявку на додаткові 20% субсидії (загалом до 60%) для інвестиційних витрат.

ВДЕ у охолодженні та опаленні (ВДЕ-ОП): Національна енергетична програма (2004) ставить перед собою завдання збільшити частку віновлюваних джерел енергії в опаленні з 22% у 2002 році до 25% в 2010 році. Надаються субсидії або кредити з субсидованою процентною ставкою. Фінансові стимули, призначені для використання ВДЕ для опалювання і електрики, а також високо ефективних установок когенерації. Для інвестицій в ВДЕ-ОП субсидії, як правило, становлять до 40% від інвестицій.

Біопаливо: біопаливо звільняється від акцизних зборів якщо воно використовується в якості автомобільного палива та виключається з акцизних зборів та платіжної системи при використанні його в чистому вигляді. Коли біопаливо змішується з викопних паливом, може бути заявлено звільнення від сплати акцизних зборів максимум на 5%, або більше для стандартного палива яке містить біопаливо. Відповідно до Правил вмісту біопалива в автомобільному пальному дистриб'ютори пального для автомобільного транспорту повинні забезпечити, щоб середньорічна кількість біопалива в паливі протягом календарного року на ринку автомобільного палива на території Словенії становила: не менше 1,2% в 2006 році, 2% в 2007 році, 3% в 2008 році, 4% в 2009 році і 5% в 2010 році.

The briefing paper was prepared by Focus Association for Sustainable Development under the 'Sustainable Energy for Sustainable Development upgraded' project. The project is partly financed by the Government of Republic of Slovenia. This material expresses the opinion of the author and does not represent the official position of the Government of Republic of Slovenia.